EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 12. 7. 2019
COM(2019) 335 final

SPRÁVA KOMISIE RADE,

ktorou sa hodnotí pokrok oznámený Talianskom Komisii a Rade, pokiaľ ide o vymáhanie dlžnej sumy dodatočných poplatkov od výrobcov mlieka za hospodárske roky 1995/1996 až 2001/2002
(v súlade s článkom 3 rozhodnutia Rady 2003/530/ES)

SPRÁVA KOMISIE RADE,

ktorou sa hodnotí pokrok oznámený Talianskom Komisii a Rade, pokiaľ ide o vymáhanie dlžnej sumy dodatočných poplatkov od výrobcov mlieka za hospodárske roky 1995/1996 až 2001/2002

(v súlade s článkom 3 rozhodnutia Rady 2003/530/ES)

Táto hodnotiaca správa je vypracovaná v súlade s článkom 3 rozhodnutia Rady 2003/530/ES zo 16. júla 2003 o zlučiteľnosti pomoci, ktorú má Talianska republika v úmysle poskytnúť svojim výrobcom mlieka, so spoločným trhom (ďalej len „rozhodnutie Rady“), podľa ktorého príslušné talianske orgány každý rok predkladajú Rade a Komisii správu o pokroku, ktorý dosiahli pri vymáhaní dlžnej sumy dodatočných poplatkov od výrobcov za hospodárske roky 1995/1996 až 2001/2002.

Podľa článku 1 rozhodnutia Rady sa pomoc, ktorú Talianska republika poskytuje svojim výrobcom mlieka tým, že za nich odvádza do rozpočtu Európskej únie sumu, ktorú výrobcovia mlieka dlhujú Európskej únii v dôsledku dodatočných poplatkov za mlieko a mliečne výrobky za hospodárske roky 1995/1996 až 2001/2002, a tým, že týmto výrobcom umožňuje splatiť ich dlh prostredníctvom bezúročných odkladov úhrad počas niekoľkých rokov, výnimočne považuje za zlučiteľnú so spoločným trhom pod podmienkou, že:

– výrobcovia splatia celú sumu prostredníctvom anuít v rovnakej výške a

– obdobie splatnosti, ktoré začalo plynúť 1. januára 2004, nebude dlhšie ako 14 rokov.

Podľa článku 2 rozhodnutia Rady sa poskytnutie pomoci podmieňuje tým, že Taliansko oznámi celkovú výšku dodatočných poplatkov za príslušné obdobia Európskemu poľnohospodárskemu usmerňovaciemu a záručnému fondu (EPUZF)[1], a tým, že Taliansko odpočíta tento nesplatený dlh v troch anuitách v rovnakej výške z výdavkov, ktoré sa financovali z EPUZF v novembri 2003, novembri 2004 a novembri 2005. Taliansko náležitým spôsobom oznámilo celkovú výšku dodatočných poplatkov za príslušné obdobia v liste z 26. augusta 2003. Zrážky zvyšného nesplateného dlhu sa náležite odpočítali od výdavkov, ktoré sa financovali z EPUZF v novembri 2003, novembri 2004 a novembri 2005.

Podľa článku 3 rozhodnutia Rady príslušné talianske orgány každý rok predkladajú Rade a Komisii správu o pokroku, ktorý dosiahli pri vymáhaní dlžnej sumy dodatočných poplatkov od výrobcov za hospodárske roky 1995/1996 až 2001/2002.

V zmysle uvedeného ustanovenia talianske orgány listom agentúry AGEA (Agenzia per le Erogazioni in Agricoltura) z 9. novembra 2018 predložili Komisii svoju trinástu správu týkajúcu sa anuity uhradenej v roku 2017. Treba pripomenúť, že prvé dve anuity (2004 a 2005) boli predmetom jednej správy (dokument COM(2007) 34 final z 30. januára 2007), takže táto správa sa vzťahuje na štrnástu anuitu.

V tejto správe sa uvádza posúdenie Komisie týkajúce sa pokroku v roku 2017, o ktorom informovali talianske orgány, pokiaľ ide o vymáhanie dodatočných poplatkov za sedem hospodárskych rokov, na ktoré sa vzťahuje rozhodnutie Rady, ako aj za hospodárske roky, na ktoré sa uvedené rozhodnutie nevzťahuje.

[1] Tento fond je od 1. januára 2007 nahradený Európskym poľnohospodárskym záručným fondom (EPZF).

Platenie poplatkov formou splátkového režimu z roku 2003

Rozhodnutie Rady, ktorým sa Taliansku povolilo odvádzať dodatočné poplatky do rozpočtu Európskej únie namiesto jeho výrobcov mlieka, sa v roku 2005, v čase predloženia prvej správy Rade, týkalo 25 123 výrobcov, ktorí poplatok dlhujú. Tento počet v roku 2017 klesol na 20 647.

Z celkového počtu výrobcov, ktorí sú predmetom správy a dlhujú poplatky za sedem hospodárskych rokov, na ktoré sa vzťahuje rozhodnutie Rady, sa na začiatku 15 431 rozhodlo zaplatiť dlžnú sumu formou splátkového režimu z roku 2003. Výška dlhu 15 431 výrobcov, ktorí sa rozhodli zaplatiť dlžnú sumu formou splátkového režimu, predstavovala v roku 2004 pred splatením prvej anuity celkovo 345 miliónov EUR, čo predstavuje asi štvrtinu celkovej splatnej sumy výrobcov, ktorí odmietli pristúpiť na splátkový režim. Zdá sa preto, že pre splátkový režim sa väčšinou rozhodli výrobcovia, ktorí sa na nadprodukcii podieľali v najmenšej miere. Na druhej strane výrobcovia s výraznejšou nadprodukciou (asi 8 000 výrobcov, ktorým sa vyúčtovala celková dlžná suma poplatkov vo výške približne 1 miliardy EUR za uvedených sedem hospodárskych rokov) sa rozhodli nezapojiť do splátkového režimu. Treba však spresniť, že talianskym orgánom boli každý rok doručené nové žiadosti o možnosť splácania dlhu formou splátok. V roku 2017 bolo predložených 36 nových žiadostí v celkovej sume 7 miliónov EUR. Štrnástu anuitu v celkovej sume 24 655 057,20 EUR malo zaplatiť 10 137 výrobcov do 31. decembra 2017. Z overení talianskych orgánov vyplynulo, že 10 038 výrobcov v roku 2017 riadne splatilo sumy v celkovej hodnote 24 259 152,52 EUR, čo znamená, že 99 % výrobcov splatilo v štrnástej anuite 98,40 % dlžných súm v stanovenej lehote. Táto miera zodpovedá priemeru predchádzajúcich anuít vo výške 97 %. Podľa talianskych orgánov sa v rámci štrnástej anuity vymohla celková suma 375,94 milióna.

Tieto úrovne splácania síce poukazujú na nepochybný záujem výrobcov, ktorí si zvolili splátkový režim, plniť si záväzky, Komisia však zastáva názor, že ďalší postup uplatňovaný v prípadoch, keď sa platba neuskutočnila včas, je hlavným ukazovateľom miery angažovanosti talianskych orgánov, pokiaľ ide o zabezpečenie riadneho dodržiavania podmienok splátkového režimu a o vymáhanie celkovej výšky splatných poplatkov.

Pokiaľ ide o štrnástu anuitu, nie sú ešte k dispozícii žiadne informácie o platbách zvyšných 99 výrobcov v celkovej hodnote 392 784,39 EUR.

V predchádzajúcej správe týkajúcej sa trinástej anuity sa vykázalo, že k 31. decembru 2016 neuhradilo svoju splátku 209 výrobcov, čo predstavovalo sumu 563 317,2 EUR. Podľa informácií talianskych orgánov všetky tieto prípady oznámili ústredné orgány príslušným regionálnym orgánom, aby požadovali úhradu celej splatnej sumy spolu s úrokovou sadzbou mimo splátkového režimu. Najskôr sa predpokladalo, že splátku nezaplatilo 209 výrobcov, neskôr sa však ukázalo, že splátku v skutočnosti zaplatilo 103 z nich. Lenže 106 výrobcov, ktorí v skutočnosti nezaplatili trinástu anuitu, stratilo nárok na splátkový režim a začal sa proti nim postup núteného vymáhania.

So zreteľom na informácie, ktoré poskytli talianske orgány za rok 2017, sa zdá, že podmienky uplatňovania splátkového režimu schváleného rozhodnutím Rady 2003/530/ES boli splnené a že napredovanie vymáhania dlžnej sumy od výrobcov, ktorí sa rozhodli pre splátkový režim v hospodárskych rokoch 1995/1996 až 2001/2002, svedčí o uspokojivom riadení.

Podniky, v prípade ktorých bola zrušená možnosť platieb formou splátok

Nevyplatenie ktorejkoľvek anuity má za následok vylúčenie výrobcu zo splátkového režimu, pričom výrobca musí následne celú zostávajúcu splatnú sumu spolu so vzniknutými úrokmi zaplatiť.

Štrnásť rokov po začatí splátkového režimu v roku 2003 bol nárok na takéto splácanie zrušený celkovo 1 120 podnikom, čo zodpovedá celkovému dlhu rozdelenému do splátok vo výške 37 510 005,97 EUR.

Z tejto sumy však bolo 18 740 185 EUR zaplatených pred zrušením tohto nároku a 5 502 332,10 EUR sa vymohlo po zrušení (takmer 30 % zostatku dlhu) vrátane 2 920 990,46 EUR, vďaka ktorým sa podarilo v plnej miere vyrovnať dlh 320 podnikov. Znamená to, že celkový zostatok dlhu predstavuje 13 279 597,39 EUR a týka sa 800 podnikov (takmer 70 % zostatku dlhu).

Z týchto čísel vyplýva, že náležitá starostlivosť, ktorú talianske správne orgány vynaložili pri výbere poplatkov od výrobcov, ktorí boli vylúčení zo splátkového režimu po nezaplatení anuity, nie je uspokojivá. Túto situáciu však treba vnímať v kontexte všeobecného problému s neschopnosťou talianskych správnych orgánov účinne vymáhať sumy splatné mimo splátkových kalendárov uvedenou nižšie.

Odklad platby o šesť mesiacov a jeho dôsledky, pokiaľ ide o štátnu pomoc

Podľa článku 2 ods. 12k talianskeho zákonného dekrétu č. 225 z 29. decembra 2010 novelizáciou zmeneného na zákon č. 10 z 26. februára 2011 Taliansko povolilo odklad úhrady anuity za rok 2010, ktorá bola podľa splátkového režimu z roku 2003 schváleného rozhodnutím Rady 2003/530/ES splatná v zásade do 31. decembra 2010, do 30. júna 2011.

V rozhodnutí C(2013) 4046 final zo 17. júla 2013 Komisia uviedla, že odklad platby poplatkov za mlieko, ktorý mal uplynúť 31. decembra 2010, predstavuje pomoc nezlučiteľnú s vnútorným trhom. Okrem toho Komisia konštatovala, že táto pomoc viedla k porušeniu podmienok stanovených v rozhodnutí Rady 2003/530/ES a predstavovala pre jej prijímateľov, ktorí vďaka nej prekročili rámec stanovený Radou, novú štátnu pomoc, ktorá je v zmysle článku 1 písm. f) nariadenia (ES) č. 659/1999 protiprávna a zároveň nezlučiteľná s vnútorným trhom.

V rozhodnutí C(2013) 4046 final Komisia Taliansku nariadila, aby od prijímateľov, ktorí využili odklad splátky, vymohlo sumu nezlučiteľnej pomoci navýšenú o úroky.

Talianske orgány začali potrebné administratívne kroky na vymáhanie pomoci. Taliansko však podalo 8. novembra 2013 proti rozhodnutiu Komisie odvolanie na Všeobecnom súde (vec T-527/13). Súd vydal 24. júna 2015 rozsudok, ktorým čiastočne zrušil rozhodnutie Komisie: potvrdil postoj Komisie vo veci pomoci súvisiacej s poskytnutím odkladu splátky poplatku, ktorý mal byť uhradený do 31. decembra 2010, ale odmietol závery Komisie, pokiaľ ide o novú pomoc poskytnutú prijímateľom, ktorí využili tento odklad, a tým prekročili rámec rozhodnutia Rady. Komisia postúpila rozsudok Všeobecného súdu Súdnemu dvoru Európskej únie (vec C-467/15 P). Súdny dvor vo svojom rozsudku z 25. októbra 2017 v danej veci potvrdil platnosť konečného rozhodnutia Komisie C(2013) 4046 final, ktorú Všeobecný súd čiastočne zrušil vo svojom rozsudku z 24. júna 2015 (vec T-527/13). Talianske orgány boli preto vyzvané, aby prijali a vykonávali vnútroštátne opatrenia potrebné na vykonanie rozhodnutia C(2013) 4046 final až do úplného vrátenia pomoci poskytnutej v rámci tohto režimu. Talianske orgány zatiaľ poskytli údaje o prijímateľoch a sumách, ktoré majú byť vrátené. Ešte je potrebné tieto informácie doplniť a poskytnúť doklady o vrátení dlžných súm.

Dodatočné poplatky splatné za hospodársky rok 2002/2003

Za hospodárske roky 1995 až 2002 uhradilo Taliansko na základe rozhodnutia Rady 2003/530/ES do rozpočtu Európskej únie dodatočné poplatky namiesto výrobcov.

Na základe nariadenia Rady (ES) č. 1788/2003 z 29. septembra 2003 odvádzajú členské štáty od roku 2004 dodatočné poplatky priamo do rozpočtu Únie.

Na hospodársky rok 2002/2003 sa však nevzťahuje ani rozhodnutie Rady, ani nový režim zavedený v roku 2004. Vzhľadom na prekročenie vnútroštátnej kvóty pridelenej Taliansku dlhovali talianski výrobcovia mlieka, ktorí za toto prekročenie niesli zodpovednosť, za hospodársky rok 2002/2003 do rozpočtu Únie 227,76 milióna EUR.

Z tejto sumy predstavuje 118,4 milióna EUR dodatočné poplatky, ktoré ešte majú byť splatené do rozpočtu Európskej únie v rámci dodatočných poplatkov od výrobcov mlieka, ktorí sú povinní ich zaplatiť.

Poplatky, ktoré boli pripočítané za hospodárske roky 1995/96 až 2008/2009 a na ktoré sa nevzťahuje splátkový režim z roku 2003 ani systém náhrady z roku 2009

V predchádzajúcich správach sa zdôraznilo, že splátkový režim z roku 2003 a systém náhrad, ktorý Taliansko zaviedlo v roku 2009 (s úrokovou sadzbou rovnajúcou sa referenčnej sadzbe pre Úniu navýšenej o niekoľko percentuálnych bodov), sa v skutočnosti týkajú iba veľmi malej časti poplatkov, ktoré sa majú vymôcť, konkrétne 410 miliónov EUR, čo predstavuje 17,8 % sumy, ktorá sa má vymôcť. K 31. decembru 2017 sa v kontexte splátkového režimu z roku 2003 a systému náhrad z roku 2009 vymohlo už 385 miliónov EUR. Z uvedeného vyplýva, že tieto mechanizmy sa vzťahujú už len na malú časť celkovej sumy, ktorá má byť vrátená, konkrétne 25 miliónov EUR (na základe systému náhrad z roku 2009).

Z celkovej sumy poplatkov (vo výške 2 303 miliardy EUR), ktorú treba vybrať za hospodárske roky 1995/96 až 2008/09 a ktorú oznámilo Taliansko, sa uvedené nástroje v skutočnosti nevzťahujú na väčšinu sumy, ktorá sa má vybrať.

Hoci informácie uvedené v správe talianskych orgánov o štrnástej anuite ukazujú, že súčasná situácia v súvislosti s vymáhaním poplatkov v rámci splátkového režimu zavedeného v roku 2003 je celkovo uspokojivá, neplatí to v prípade vyberania vymožiteľných súm, na ktoré sa nevzťahujú uvedené splátkové režimy (1 283 miliardy EUR), a najmä v prípade vymáhania vynútiteľných súm (888 miliónov EUR).

Komisia vo svojich následných hodnotiacich správach predložených Rade od roku 2010 opakovane vyjadrila svoju nespokojnosť so slabým pokrokom pri vymáhaní dodatočných vymáhateľných poplatkov za mlieko, na ktoré sa nevzťahujú splátkové režimy.

Z informácií, ktoré talianske orgány poskytli vo svojej správe o štrnástej anuite, vyplýva, že pokiaľ ide o účinné vyberanie poplatkov, na ktoré sa nevzťahovali splátkové režimy, nemožno pozorovať žiadny významný nový pokrok. Talianske orgány síce uvádzajú, že výška vymožiteľných súm sa zvýšila o 112 miliónov a že 837,2 milióna EUR sa vymáha prostredníctvom súdnych konaní (nútené vymáhanie), významné skutočné výsledky však ešte neboli oznámené.

Vzhľadom na značnú sumu nesplatených poplatkov, ako aj dĺžku obdobia nevymoženej dlžnej sumy treba konštatovať, že talianske orgány nezabezpečili v roku 2017 efektívnosť a účinnosť právnych predpisov Únie.

Preto Komisia začala na Súdnom dvore Európskej únie konanie v prípade nesplnenia povinnosti podľa článku 258 ZFEÚ (vec C-433/15).

Súdny dvor Európskej únie vo svojom rozsudku z 24. januára 2018 vyhovel žalobe Komisie: skonštatoval, že Talianska republika si nesplnila svoje povinnosti tým, že nezabezpečila, aby dodatočný poplatok splatný v súvislosti s množstvami vyrobenými v Taliansku nad rámec národnej kvóty od prvého hospodárskeho roka, v ktorom sa dodatočný poplatok skutočne v Taliansku uplatnil (1995/1996), až do posledného hospodárskeho roka, v ktorom sa konštatovala nadmerná výroba v Taliansku (2008/2009):

– sa skutočne vybral od jednotlivých výrobcov, ktorí prispeli ku každej nadmernej výrobe, a

– bol v prípade priameho predaja zaplatený nákupcami alebo výrobcami včas po tom, ako bola jeho výška oznámená, alebo

– ak nebol zaplatený v stanovených lehotách, bol zaregistrovaný a prípadne vymáhaný od uvedených nákupcov alebo výrobcov.

Záver

Na konci štrnásteho roka uplatňovania splátkového režimu zavedeného rozhodnutím Rady 2003/530/ES zastáva Komisia názor, že vzhľadom na plnenie podmienok splátkového režimu schváleného Radou v roku 2003 svedčí pokrok, ktorý dosiahli talianske orgány pri vymáhaní dlžných súm od výrobcov, ktorí sa rozhodli pre splátkový režim za hospodárske roky 1995/1996 až 2001/2002, o uspokojivom riadení tohto režimu.

Pokiaľ ide o sumy, na ktoré sa nevzťahuje splátkový režim ani režim náhrad, Komisia zdôrazňuje, že Súdny dvor Európskej únie vo svojom rozsudku z 24. januára 2018 potvrdil nedostatky, ktoré Komisia vytýka Talianskej republike. Podľa článku 260 ZFEÚ je teraz úlohou talianskych orgánov, aby prijali všetky potrebné opatrenia na vykonanie rozsudku Súdneho dvora a zaviedli účinný systém vymáhania dlžných súm, ktorý prinesie skutočné a pozorovateľné výsledky, pokiaľ ide o zníženie nesplatenej sumy. Komisia pozorne sleduje, ako talianske orgány vykonávajú rozsudok Súdneho dvora.